

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4 Szakterület	Pszichológia
1.5 Képzési szint	Alapképzés (Licenz)

2. A tantárgy adatai

1.6 Szak / Képesítés	Pszichológia /Pszichológus
----------------------	----------------------------

2.1 A tantárgy neve	A pszichológiai mérések alapjai PLM 2110				
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Batiz Enikő adjunktus				
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Batiz Enikő adjunktus				
2.4 Tanulmányi év	1	2.5 Félév	3	2.6. Értékelés módja	Vizsga
				2.7 Tantárgy típusa	DD

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					69
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					20
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					24
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					20
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					3
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	69				
3.8 A félév össz-óraszama	125				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	☐
4.2 Kompetenciabeli	☐ A pszichológia alapfogalmaival való műveletek ☐ Pszichológiai kutatás tervezése és kivitelezése

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	☐ Előadóterem, audio-video felszerelés (számítógép, projektor)
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	☐ Szemináriumterem elektronikus felszerelés

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	- CP. 1. A pszichológia alapvető fogalmaival való munka Tanulási eredmények: - 1.1. A diplomázó ismeri és megkülönbözteti a tudományos pszichológia területének főbb paradigmáit. - 1.2. A tanuló azonosítja az információfeldolgozás pszichológiai folyamatait és megfelelően operál velük - 1.9. A végzős azonosítja az atipikus fejlődési pálya sajátosságait - CP. 2. Kutatási megközelítés tervezése és megvalósítása a pszichológiában Tanulási eredmények: - 2.1. A diplomázó részt vesz alap- és alkalmazott pszichológiai kutatások tervezésében és lebonyolításában. - CP. 5. Pszichológiai beavatkozások tervezése és megvalósítása. Tanulási eredmények: - 5.1. A diplomával rendelkező személy azonosítja a kockázati és ellenálló képességet növelő tényezőket egyéni és csoportos szinten egy pszichológiai beavatkozás megtervezése érdekében. - 5.2. A tanuló konkrét elméletileg és empirikusan megalapozott intervenciókat tervez és valósít meg egyéni és csoportos szinten.
Transzverzális kompetenciák	CT. 1. A szakmai feladatok meghatározott deontológiai elvek szerinti elvégzése a szakma gyakorlása során Tanulási eredmények: - 1.1. A végzős ismeri a szakma gyakorlására jellemző szakmai etikai elveket és normákat. CT. 2. Hatékony munkamódszerek alkalmazása multidiszciplináris csapatban különböző hierarchikus szinteken. Tanulási eredmények: - 2.1. A végzett felismeri a multidiszciplináris megközelítések hasznosságát a pszichológiai gyakorlatban. - 2.2. A tanuló együttműködik a kapcsolódó területek szakembereivel CT. 3. Önértékeli a továbbképzési igényeket annak érdekében, hogy a szakmai kompetenciákat a társadalmi kontextus dinamikájához igazítsa. Tanulási eredmények: - 3.1. A végzős folyamatosan felméri a továbbképzési szükségletét annak érdekében, hogy a szakmai kompetenciákat a társadalmi környezet dinamikájához igazítsa.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	☐ A pszichológia, ezen belül a pszichometria alap-fogalmainak, elveinek és módszereinek ismerete, megértése ☐ Az alapismeretek alkalmazása a pszichometriához tartozó különböző típusú fogalmak, helyzetek, folyamatok, mérések, diagnózisok, jelentések stb. magyarázatára és értelmezésére ☐ A pszichometriára jellemző meghatározott helyzetek, problémák megoldására kidolgozott alapszabványok és elvek alkalmazása felügyelet alatt ☐ Standard kritériumok és módszerek alkalmazása különböző folyamatok, programok, projektek, elvek, módszerek és elméletek minőségének felmérésére ☐ Szakprojektek kidolgozása a szakmában elfogadott elvek és módszerek segítségével
--------------------------------------	---

7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	☐ Az információk minőségének értékelése és a fogalmak hierarchizálása, a pszichológia, terjedelem és meghatározás alapján, a kontextus elvárásainak megfelelően ☐ A tények és elméletek magyarázata a pszichometria alapfogalmainak segítségével, saját megfigyelések és információk ☐ A probléma helyzetek megoldása többszintű elemzés alapján, a megoldások és/vagy alternatívák felmérésével, a sztereotip helyzetek elkerülése ☐ Megfelelően alkalmazni a szakmai kommunikációban az alap- fogalmakat, módszereket, amelyek a pszichológiai beavatkozásban és tanácsadásban használatosak A pszichológiai mérések eredményeinek, valamint a pszichológiai beavatkozások értelmezési módszerei
--	--

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A pszichometria alapjai, történeti vonatkozásai	Előadás, bemutató	
2. A pszichometria elméletei	Előadás, bemutató	
3. A mérési eljárások kritériumok szerinti osztályozása	Előadás, bemutató	
4. A pszichometriás tesztek alapvető kritériumai: Validitástípusok	Előadás, bemutató	
5. A pszichometriás tesztek alapvető kritériumai: a reliabilitás mérési eljárásai	Előadás, bemutató Előadás,	
6. A pszichometriás tesztek standardizálási eljárásai	Előadás, bemutató	
7. Nem-pszichometriás mérési eszközök elméleti alapjai	Előadás, bemutató	
8. Mérési hibaforrások	Előadás, bemutató	
9. Kiegészítő vizsgálati eljárások	Előadás, bemutató	
10. A pszichometriában alkalmazott statisztikai módszerek	Kérdve fejtés	
11. Tesztszerkesztés	Előadás, bemutató	
12. A tesztelési eljárások folyamata	Előadás, bemutató	
13. Adatgyűjtés	Előadás, bemutató	
14. A gyakorló pszichológus deontológiája	Előadás, bemutató	
Könyvészet Bohács, K., (2010), A dinamikus értékelés, Magyar Pedagógia, 110 évf., 4. Szám, 311-328 old. Carmines, E.G. & Zeller, R.A., (1979), <i>Reliability and Validity assessment</i> , Sage Publications Codul deontologic al profesiei de psiholog și Codul de procedură disciplinară, http://www.copsi.ro Cohen, R.J. & Swerdlik, M.E. (2005), <i>Psychological Testing and Assessment. An Introduction to Tests and Measurement</i> , Sixth Edition, McGraw Hill Galaczi, H., (2017), Az értelmi fejleszthetőség a formative diagnosztika tükrében, Magiszter, XV évf, 3. Szám Gould, S. J. (1999). <i>Az elméricskélt ember</i> . Typotex Kiadó, Budapest Gregory, R.J. (2007), <i>Psychological Testing. History, Principles and Applications</i> , Pearson Education Inc. Oláh, A., (2006), <i>Pszichológiai alapismeretek</i> , Bölcsész konzorcium, Eötvös Kiadó, Budapest Rácz, J. (2023), <i>Kvalitativ pszichológia</i> , ELTE Eötvös Kiadó, Budapest Rózsa, S., Nagybányai, O., Oláh, A., (2006), <i>A pszichológiai mérés alapjai</i> , Bölcsész Konzorcium, Eötvös Kiadó Szokolszky Á., (2006). <i>Kutatómunka a pszichológiában</i> É gyakorlatok, Bölcsész konzorcium, Eötvös Kiadó, Budapest Szokolszky, Á., (2004) <i>Kutató munka a pszichológiában</i> , Osiris Kiadó, Budapest Völgyessi, P., (1995) <i>Oktatáslélektani ismeretek</i> , Gödöllő		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A mérések pszichológiában, skálák, tesztek, determinisztikus modellek	Tematikus megbeszélés	
2. A teszt fogalma, meghatározásai, besorolása	Egyéni vagy csoportos tematikus bemutató	
3. Teszttörténet, ideológiai vonulatok	Egyéni vagy csoportos tematikus bemutató	
4. Megfigyelési módszerek, önjellemzés, pszichológiai Interjú	Egyéni vagy csoportos tematikus bemutató	
5. A tesztek validitásának meghatározása, típusai	Összefoglaló megbeszélés	
6. A tesztek megbízhatósága: meghatározások, ellenőrzési módszerek, belső konzisztencia	Összefoglaló megbeszélés	
7. A pszichometriás tesztek szerkesztési vázlata	Csoportos gyakorlat	
8. Nem pszichometriás mérési eszközök: szemelvények a formative diagnosztikából	Tematikus bemutató	

9. Kiegészítő vizsgálati módszerek	Tematikus bemutató	
10. A pszichometriában alkalmazott statisztikai módszerek: nehézségi fok, itemvariancia, faktoranalízis	Tematikus bemutató	
11. Tesztszerkesztési alapfogalmak: tervezés, kivitelezés, itemanalízis, véglegesítés, publikálás	Tematikus bemutató	
12. A tesztelés formai és tartalmi előkészítése, kapcsolat és kommunikáció a személlyel	Tematikus bemutató	
13. Anamnesztikus adatok és explorációs folyamat	Tematikus bemutató	
14. A pszichológiai mérések etikai és jogi vetületei	Tematikus bemutató	

Könyvészet

Bohács, K., (2010), A dinamikus értékelés, Magyar Pedagógia, 110 évf., 4. Szám, 311-328 old.

Carmines, E.G. & Zeller, R.A., (1979), *Reliability and Validity assessment*, Sage Publications

Codul deontologic al profesiei de psiholog și Codul de procedură disciplinară, <http://www.copsi.ro>

Cohen, R.J. & Swerdlik, M.E. (2005), *Psychological Testing and Assessment. An Introduction to Tests and Measurement*, Sixth Edition, McGraw Hill

Galaczi, H., (2017), Az értelmi fejleszthetőség a formative diagnosztika tükrében, Magiszter, XV évf, 3. Szám

Gould, S. J. (1999). *Az elméricskél ember*. Typotex Kiadó, Budapest

Gregory, R.J. (2007), *Psychological Testing. History, Principles and Applications*, Pearson Education Inc.

Oláh, A., (2006), *Pszichológiai alapismeretek*, Bölcsész konzorcium, Eötvös Kiadó, Budapest

Rácz, J. (2023), *Kvalitativ pszichológia*, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest

Rózsa, S., Nagybányai, O., Oláh, A., (2006), *A pszichológiai mérés alapjai*, Bölcsész Konzorcium, Eötvös Kiadó

Szokolszky Á., (2006). *Kutatómunka a pszichológiában* É gyakorlatok, Bölcsész konzorcium, Eötvös Kiadó, Budapest

Szokolszky, Á., (2004) *Kutató munka a pszichológiában*, Osiris Kiadó, Budapest

Völgyessi, P., (1995), *Oktatáslélektani ismeretek*, Gödöllő

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A javasolt kurzus és szemináriumi témák a pszichológia alap- és alkalmazott kutatásának aktuális témái, és megközelítésük e tudományágban a szakirodalom legújabb eredményeire épülnek. A tantárgyak alkalmazásai a munkaerőpiacon igényelt és a szakmai közösségek normái szempontjából releváns főbb fogalmakra is kiterjednek

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Írásbeli vizsga	Félévzáró vizsga	50%
10.5 Szeminárium/Labor	Folyamatos értékelés, Aktivitás	Egyéni és csoportos tevékenységek	20%
	Időszakos felmérés	Parciális vizsga	30%

11. A vizsga letételének (kreditek megszerzésének) egyidejű feltételei:

Óralátogatási kötelezettség.

A kurzus, a szeminárium vagy a gyakorlati órák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében a hiányzások (igazolt vagy igazolatlan) maximális hányada az összóraszám legfeljebb 15%-a lehet. Az óralátogatási kötelezettségek elmulasztása a nappali tagozatos hallgató vizsgáról való kizárását vonja maga után (lásd kreditszabályzat).

A félévi vizsgán megszerzett átmenő jegy (5,00).

Ha a félévi vizsgán a hallgató nem éri el az átmenő jegyet (5,00), akkor nem megy át a vizsgán, még akkor sem, ha a 10.5 pontban megjelölt előírásoknak eleget tett.

A szemináriumi dolgozat(ok) leadása és bemutatása.

A szemináriumi feladat(ok) kötelezőek, kizáró jellegűek, a vizsgára való jelentkezés előfeltételét képezik.

Teljes pontszámot csak a határidőre leadott dolgozatok kaphatják meg.

A türelmi időszakban (határidő után 3 nap) pontlevonással még elfogadható a beadott dolgozat (napi 1 pont levonás).

A türelmi időszak után leadott munkák, ha elérik az átmenő minősítést, akkor a végső jegyben 0 pontot érnek, de a diák jogosulttá válik a vizsgán való részvételre.

A kötelező félév közbeni feladatok vizsgaidőszakban, pótvizsgaidőszakban pótolhatóak, de nem számítanak a végső jegybe, csupán feljogosítják a hallgatót a vizsgán való részvételre.

Megjegyzések:

A parciális vizsga nem kizáró jellegű.

A parciális vizsgán való részvétel elmulasztása nem vonja maga után a végső vizsgáról való kizárást.

A parciális vizsga nem pótolható, kivéve orvosilag jól indokolt esetben. Orvosilag igazolt távollét esetén a kórházi elbocsátást igazoló felmentés benyújtása (7 napon belül) esetén a hallgatónak joga van szóbeli vizsgát tenni, amivel megszerezheti az adott részjegyet.

A parciális vizsgán való részvétel elmulasztása esetén a végső jegyben a parciális vizsga részjegyeként 1-es osztályzat jelenik meg.

Jegyszámítás, jegyösszetétel:

A szemináriumi feladatokra és parciálisra adott részjegyek kerekítés nélkül, két tízedesnyi pontossággal számítanak a végső jegybe. A végső osztályzat kiszámítása a részjegyek súlyozott középáryosa, amely kerekítve kerül a naplóba (0,5-ös küszöb alatt lefele kerekítés).

Azoknak a hallgatóknak, akik nyílt szesszióra, pótvizsgára, jegyemelésre jelentkeznek, minden tantárgyi követelménynek (jelenlét, parciális, feladatok, projektek stb.) eleget kell tenniük. A szemináriumi tevékenységeken, parciális vizsgákon szerzett osztályzat csak az adott tanévben érvényes, nem vihető át egy következő tanévre.

A vizsgaidőszakban és pótvizsgaidőszakban számolt végső jegy összetétele azonos.

Kompetenciák, kreditek elismerése:

A megszerzett kreditek elismerése a BBTE szabályzatának megfelelően történik. A jegyelismertetés a tanulmányi félév első hetében kell a titkárságon kérvényezni.

A szemináriumi/labor csoportok összetétele:

A szemináriumi/labor csoportok összetételének megváltoztatására az első két tanítási hét során van csak lehetőség, cserével, alapos indok alapján.

A szemináriumi/labor csoport be nem tartását a megfelelő csoportba irányítás követi.

Etikátlan magatartás:

A vizsgák alatti csalás a hallgató egyetemről való kizárását vonja maga után, a kreditszabályzatnak megfelelően, a BBTE rektorának döntése által, a Kari Tanács javaslatára, amelynek alapját a vizsgáztatót tanár által benyújtott írásos panasz képezi. Ez érvényes a végső jegy kiszámításában szereplő valamennyi tételre (félévi vagy pótvizsga, parciális vizsga, félévi szemináriumi feladatok, projektek).

A plagizált, másolt, egyező félévi dolgozatok leadása esetén a hallgató (mindegyik érintett fél) 1-es osztályzatot kap. A vizsgázás közben történő együttműködést, másolást, csalást a vizsgáról való azonnali kizárás követi, 1-es osztályzattal.

Vizsgajegy fellebbezése:

A vizsgajegy fellebbezése írásban jelezhető, a titkárságra benyújtott kérvény révén, amelyben a hallgató megindokolja a fellebbezést, hivatkozva a javítási kulcsra. A fellebbezésre a jegyek naplóba (academicinfo felület) kerülését követő 48 órán belül van lehetőség. A végső jegy a fellebbezés során nyert jegy lesz.

Kitöltés dátuma
2024.04.25

Előadás és szeminárium felelőse
dr. Batiz Enikő adjunktus

Az intézeti jóváhagyás dátuma
2024.04.30

Intézet igazgató
dr. Kotta Ibolya docens